

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

<p>РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, П. пов. Конто почт. шваб. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло“ Львів. Головний Редактор прий- має від 11—12 год. перед- полуднем. Рукописів не звертається.</p>	<p>ПЕРЕДПЛАТА В КРИЮ: Місячно 5-00 зок. Чвертьрічно 15-00 „ Піврічно 30-00 „ Річно 60-00 „ ЗА ГРАНИЦЮ: В Америці і Канаді, Франції, Італії, Бельгії 20 фр. фр. Італії 7-50 зок., Німеччині 7-50 зок., Швейцарії 8 шв. фр., Чехословач- чині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Ба- гарії 7-50 зок., Австрії 7-50 зок., Зимна адреса 1 зок.</p>	<p>Телеф. Редакції: 29-41. Друкарні: 29-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ- СТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.</p>
--	--	--

В справі виборів до сільських громадських рад.

Вибори до галицьких громадських рад вже розпочалися. Передвиборчий період триватиме приблизно 1 місяць. На цей час Повітові Народні Комітети мають виконувати обов'язки Повітових Виборчих Комітетів у справі виборів до громадських рад. З огляду на те Повітові Народні Комітети мають:

- 1) Подбати, щоб українці йшли до виборів організовано;
- 2) Подбати, щоб у всіх громадах повстали Громадські Виборчі Комітети;
- 3) З огляду на складність виборчого регламенту подбати, щоб поширити виборчий регламент у всіх громадах повіту та щоб з його постановами ознайомилися всі члени Громадських Виборчих Комітетів і повчили про них виборців;
- 4) В цілі підготовки населення в повіті до виборів.

виборів скликувати повітові й районні передвиборчі наради й віча. Про повітові віча й наради, на яких мали би реферувати пп. посли або делегати Центральні спільні заклади повітових Краєв. Нар. Канцелярій (Львів, Підвалі ч. 7, III. пов.).

- 5) Слідити хід виборів у позивних громадах і на випадок зловживань інтервенувати у владі й доносити Краєв. Народній Канцелярії;
- 6) негайно по виборах подати до Народної Канцелярії цілий хід і висід виборів.
- 7) Висіди пригладувати всім Виборчим Комітетам дуже важку постанову виборчого регламенту, що листи кандидатів мають бути внесені до виборчої комісії невідлужно слідуючого дня по прийняттю оголошенні в громаді про розписання виборів.

ГОЛОВНИЙ СЕКРЕТАРІАТ УНДО.

Осінній попис львівського „Лугу“.

Чергова імпреза в Луговому Городі.

В неділю 14. п. м. уладив львівський „Луг“ осінній руханковий попис своїх членів, що пройшов дуже гарно. Жаль тільки, що з причини нестачі якоїсь реклами (афіші) на місці появилися напередодні попису, таксаме в останній хвилині повідомлено пресу! і не певної погоди та зимна публіка явилася у невеликому числі.

На програму попису зложилися: мішані вправи луговиків (дві чети) і луговичок (одна чета), мішані вежі, пластичні вправи луговичок до слів молитви „Боже великий“, національний танок, що його вивело вісім пар, показ руханки луговичок і луговиків, вежі на двох драбинах, вправи луговичок смолоскипами та аркан при співучасті півсотні луговиків. Останні три точки виведено вже в сумерку при світлі великої ватри, розпаленої на середині площі, що виглядало не тільки оригінально, але й мальовничо.

Всі точки доволі широкої програми йшли гладко і справно, перерви між поодинокими точками були мінімальні. Ця чергова імпреза в Луговому Городі була ще одним доказом на те, що у львівському „Лузі“ ведеться справді планова й інтенсивна праця.

До поодиноких точок програми і в часі перерви грала оркестра під провідом п. Манька.

Похорон д-ра Івана Довбуша.

Похорон д-ра Івана Довбуша відбувся в неділю 14. п. м. в 3. год. попом. з дому жалоби при вул. Льва Саліги на Личківський цвинтар при участі неогройдених мас народу, що засвідчили велику популярність Покійного серед українського громадянства, та шкільних і лікарських кол.

Участь у похороні взяла теж організовано українська державна гімназія, в якій Покійник був лікарем. Похоронний похід провадив о. д-р И. Застирень. Гремляло явилися українські лікарі, батьки учнів української гімназії та широкі маси пацієнтів і знайомих Покійного.

Над відкритою могилою промовляли д-р Штенцель від Загального Шпиталу, проф. Гордінський від української держ. гімназії, д-р Л. Максимович від Українського Лікарського Тов. та д-р інж. Лучинський від Психотехнічної Комісії Рідної Школи. В усіх тих установах працював активно Покійник. Розходилися учасники тої жалібної церемонії з найприкритішим почуттям, що втратили молодого, метку, гарну, культурну людину, яка могла ще в житті багато добра зробити.

СПОРТ.

РУМУНІЯ — ПОЛЬЩА 3:3 (1:1).

Розіграні вчора у Львові міждержавні змагання юнацького меча Польща — Румунія закінчилися ремісом, хоч Румунія була в сумі дружиною значно літшою і заступила на виграну. Польща заступила ремісовий аналіз суаді Фабрікові з Югославії, що підликував аж два верні копії проти Румунії, які пеміо екзектувала Мартина, поруч Урбана найкращий гол у репрезентації Польщі. Третього голя для Польщі стрілаз Урбан з прешного позання Нехцьола (дзірська Поголь), який грав поївно у другій половині (на місці Бальсера). Румунії стілизи всі три голи після соадної співпраці цілої дружини, яка і технічно і тактично і під оглядом старту до меча переважала польську репрезентацію у всіх місцях. Змаганням приглядалося ок. 7.000 видців, отже значно менше як того надіялися аранжери тої імпрези.

ПОГОНЬ — ГАСМОНЕЯ 1:0 (0:0).

Перед змаганнями Польща — Румунія розіграла резерва Погоні, якої напад віа Сич. меч з Гасмонеею з вислідом 1:0.

ПОЛЬЩА ЛАТВІЯ 6:2 (4:2).

ЗА ВХІД ДО ЛІГИ.

СТАНІСЛАВІВ. Резерва — Чорні 2:1 (2:1).

ЗАКОРДОННІ ЗМАГАННЯ.

ПРАГА, 14. X. ПАТ. Перший меч козичного меча між репрезентацією СССР і репрезент. чеських робітничих дружин скінчився перемогою Мотхай 10:0 (7:0).

Святочний день у Національному Музею в Львові.

14-го п. м. в 12-й год. управа „Національного Музею“ у Львові відчинила свої ворота для гостей, що були цікаві поглянути на новий твір, який збудувався наш музей. Це твір, що буде названо найовшою найбільшою атракцією для відвідувачів львівських музеїв, аматорів і знавців мистецтва: — різьба Архипенка, прислана в дарі американськими земляками.

Поміщена вона у найбільшій салі т. зв. старобудинку, куди перевезли саме тепер модерну залу із салі, що містилися досі на поверсі. Як тільки глядач може зазримити ця модерна картина складена покищо наоспих і різні її твори не розміщені, а розвішені випадково. А вже там речі, що напевне залишаться у галерейі постійно, як образи Грищенка, Андрієнка, Іоши. Майже всі ці речі бачили ми вже на домірних виставах „Нац. Музею“.

Ціаких ва твір Архипенка було мало. Саме

на той день у полудне припадав меч „Румунія — Польща“ і між тими тисячами, що побігли на спортивні змагання була наповне сотня таких, що відвідали музею відклали собі на кілька днів півише. А вже число 35 відвідувачів, із яких половину складали чужинці — такі надто мала сума навіть на день спортової сензації.

Неодні здивується, коли побачить, що різьба Архипенка не велетенських розмірів. У репродукціях Архипенкові різьби роблять враження монументальних. Вони привносять нас пригадуватися над тим: що саме рішає про їх динамічну величину. Саме зверхня аранжівка тут не вистачає. Булоб цікаво якби управа „Нац. Музею“ влаштувала коли такий прилюдний виклад, на якому різні мистці та мистецтвознавці пояснювалиби аіорним по черзі, кимий коротко по своєму, як він розуміє твір нашого геніального різьбаря та як його оцінює.

Допоможіть Лемківщині.

Від кількох тижнів ідуть в українській пресі пелічки, щоб українське громадянство здалося дати для наших бідних лемків, яких постига цього літа страшна доля: жахлива поїна, що залила майже всю Лемківщину, руйнуючи її дорібок.

Трапляється знаменита нагода виявити своє співчуття лемкам. Товариство Письменників і Журналістів уладжує в середу концерт, якого дохід призначений на поєнян Лемків-

щини. Концертанткою виступає найчільніша сучасна українська оперова артистка Марія Со-кіл, так, що бути на тому концерті — буде на-солодою для слухачів.

Тому це буде знаменита сполука корисного з приємним: допомога лемкам і приємне та культурне переведення вечора!

Концерт відбувається в середу 17. п. м. в 8.30 вечір. Білетні в книгарні Т. Шевченка.

Вбивник короля Олександра — болгарин.

ПОМЕР КІНООПЕРАТОР.

ПАРИЖ, 14. 10. ПАТ. Нині вночі помер фільм-оператор Брунс Даком, який зробив фільми знимки марсельського вбивства. Із трагічних слів Даком вишшов ціло. Щойно як вернувся до Парижа, при праці в лабораторії захорів по-ажно. Лікарі ствердили закровавлення мізку, перевезли Дакома до шпиталю, де він помер.

ЗАБОРОНИЛИ ВИСВІТЛЮВАТИ ФІЛЬМУ.

ПАРИЖ, 14. 10. ПАТ. Французська влада за-боронила висвітлювати фільму з марсельських знім.

ОБВИНУВАЧЕННЯ СПІВВИНУВАТЦІВ.

БІЛГОРОД, 14. X. ПАТ. Із Марселем пові-домляють, що судова влада поставила офіційно в стан обвинувачення Райтіча та Поспі-шана, як співвиників атентату на короля Олек-сандра.

НА ПОХОРОН КОРОЛЯ.

ПАРИЖ, 14. 10. ПАТ. Президент Лебрен ви-їхав зантра вечором до Білгороду на похорон короля Олександра.

ВАРШАВА, 14. X. ПАТ. На похорон короля в Варшаві їде до Білгороду в ім. президента Польщі в характері чланинського амбасадора ген. бр. м. лр. Венекс-Павловичевський іх стар-шій.

ВСЕ ТРЕБА ЗАБУТИ ТА ПРАЦЮВАТИ ДЛЯ ЮГОСЛАВІЇ.

БІЛГОРОД, 14. X. ПАТ. Голова бувш. сло-вінської католицької партії о. Корошец при-хав до Спільноти, щоб віддати честь тайним останкам короля. Журналістам сказав: „У хвили-ні, коли вся Югославія оплакує смерть свого великого короля, все треба забути. Треба жити та працювати для Югославії“.

ЖИД ЧИ БОЛГАРИН?

БІЛГОРОД, 14. 10. ПАТ. Сьогоднішня „Полі-тика“ помістила фотографію вбивця короля Олександра із такою заміткою: Слідство, яке ве-дуть у Марселі, досі не устїлило ідентичності убивця. Арештовані в Анмазі Бенеш і Новак зі-знали, що пізнають із предложеної їм Коламено-вої фотографії Сука, з яким стрінулися буи в Піріху. Потверджується вістка, що Келемез-Сук був обраний.

БІЛГОРОД, 14. X. ПАТ. Згідно з вістками з Пар-жа там устїлили ідентичність убивця. Здогадний Петро Келемез звється Віадз Георгієв. Він болгарин, член македонського рево-люційного комітету. Тому 4 роки покинув Бол-гарію та працював в організації хорватських екстремістів.

Чехословаччина під вражінням марсельського атентату.

Прага, жовтень 1934.

Перша вістка про марсельський атентат прийшла до Праги вже в півтори години після атентату і лисавкою рознеслася по всіх усядах, бо зараз такі подали її до загального відомства всі чехословацькі радіо і станції. Уже перше вражіння про саме виконання атентату було величезне, а поглибили його ще подробиці наслідків атентату, себто про смерть короля Олександра і міністра Барту. Прага замешталась. Вулиці повні народу, що миттю розкопало всі надзвичайні видання часописів. На деяких місцях цілі юрби стоять мовчазно і слухають щораз до нових вісток, що їх голосить радіо. Те саме по каварнях і ресторанах. Театри і деякі кіна переривають свої вистави, музики по домівках перестають грати, а з радіо-голосників раптом лунають нові подробиці жакливого події і переплітаються зі сумними згуками похоронних маршів. На деяких томах появляються вже перші жалібні прапори, як зовнішній знак загального смутку. Але найкраще і найрізкіше виявляється перше вражіння марсельського атентату в голоді чехословацької преси. Уже самі наголовки статей вказують, як глибоко і болісно відчув чехословацький народ обидві втрати. З голосів преси пробивається не лише глибокий біль, але і занепокоєння, чи ця подія не відібється на далішому майбутньому найтіснішого союзника Чехословаччини Югославії та на тому політичному длі, яке з таким зусиллям будували міністер Барту, прихильник тісного союзу Франції з Чехословаччиною. Читачи теж ті голоси чехословацької преси не слід забувати, що сутні інтереси Чехословаччини зв'язані з Францією і її політ. напрямками.

Вся чехословацька преса однозвучно підкреслює, що патос кривавого вчинку в Марселі не вичерпується лише особистою долею тамтешніх жертв, але що та подія не може не мати наслідків і для загальної європейської політики. І так „Лісові Новини“ пишуть: „В моменті, коли довголітній й важка праця над консолідацією непевних відносин в Європі наближалася вже до щасливого кінця, в часі, коли у всіх росла надія, що вже ось-ось розійдуться вляжкі чорні хмари, що нависли на європейським овиді і згасили їх вирине нове світло кращого завтра, в таку саме пору гинуть від злочинної руки два великі мужі-творці нової Європи. Кілька стрілів сліпої мести вистарчило, щоб вбити ці надії, і щоб в основах потрясти так тяжко твореним ділом європейської пацифікації. Смерть міністра Барту є так само тяжким ударом для європейських конструктивних сил, як смерть короля Олександра сильним потрясінням південного сходу нашого континенту. Ніхто з нас нічим ще не може сказати, які наслідки може мати та велика патія, що розпростерла свої крила над долею народів. Віримо, що цей злочин порушить всіх до глибини і що люди на всіх відповідальних становищах Європи, поглинувши просто в вічі страсті і безладно, відповідять на його страшне мемен-то єдиною відповіддю: напругою всіх сил для вдержання мира“.

Очевидно, ми — українці — інакше дивимося на вартість консолідаційних заходів п. Барту і в успіхах його політики бачили зовсім інші вигляди для європейської будучини. А проте цікаво, як стрівожилась чехо-слов. преса, припускаючи: не характеристичний показник загальних європейських настроїв, що в усьому бачать небезпеку війни.

Подібно пише і „Право Ліду“: „Жертвою злочину впади два мужі визначного політичного значіння сучасної Європи. В подорожжя короля Олександра до Франції йшло не лише про підкреслення щирої приязни між Югославією і Францією, але про те, щоб навести биті шляхи для певного закріплення європейського мира. Подорожжя Олександра до Парижа йшла підлом політичної загальної французької закордонної політики. І тому з тим більшим жалем відчуваємо, що другою жертвою марсельського атентату впад мін. Барту. Тяжко нині сказати — пише далі „Право Ліду“, які наслідки може мати атентат взагалі, а для Югославії зокрема. Він певне відібється на внутрішніх відносинах Югославії, яка не вважаючи на диктаторський режим короля, не в ще нині достатньо сконсолідована. Також і сусіди Югославії не в ніякою заручкою мира і не-

вмішування у внутрішні її відносини. І коли ще до цього нашого страху додамо ще дальші сумніви, які випливають з трагічної смерті великого французького державного діяча мін. Барту, якого працю злочинний вчинок перервав якраз в найкритичніший моменті, то будемо мати перед очима всю небезпеку марсельського атентату. Так отже не лише чисто людське співчуття над смертю двох визначних людей, але також страх за майбутнє охоплює нас нині. Марсельський атентат це новий доказ, в який дині добі живемо і які страшні несподіванки може нам принести хоча б хвилинка“.

Такі самі думки занепокоєння висловлюють „Векков“ і „Прагер Тагблат“. Особливо цей останній звертає увагу на те, що марсельський атентат може мати тяжкі наслідки для Югославії. Так як король Олександр так і міністр Барту представляли своїми індивідуальностями не лише програму, але і суму традицій та досвіду, які не так легко можна перенести на інші індивідуальності. Франція легко перенесе — каже „Прагер Тагблат“ — цей удар, ніж Югославія. Демократія республіканської Франції розпоряджає все ще цілим рядом випробованих політи-

Обов'язком кожного читача „Діла“

в місяці жовтні не тільки віривати залогості за „Діло“, але й приєднати нашому органі хоч одного нового передплатника.

нів, які можуть заступити політика з такими жкими напрямками, якими кермував Барту. Але смерть короля Олександра призвела в шалі тіло Югославії, бо там державний режим останні літ був тісно зв'язаний з особою короля і зовтрату Югославія може відчувати дуже важко і в усіх проявах її державного життя.

„Чеське Слово“, орган, що стоїть близько до особи мін. Бенеша, називає марсельський подію нещастям, яке Чехословаччина підкула так, неначе воно торкнулося її самої. „Чеське Слово“ вважає марсельський атентат небезпечним для європейської ситуації і з тривогою запитує, які він може мати міжнародні наслідки.

Вся решта чехословацької преси пише мовби в такому самому тоні загального потрясіння умів і занепокоєння, з якого видно, що справи в Європі подобає вийти на бочку пороку, з якої доступ із горючим смолошином надзвичайно-легкий

М-н.

Скільки осадників на Волині?

„Курер Варшавські“ повідомляє, що від березня 1921 р. до січня ц. р. повстало на Волині 3.550 військових колоній з 55.726 га землі, 16.576 самостійних парцель на 124.251 га, 51.135 господарств, яким доповнено наділі землі 100.412 га, та 3.419 уласнень на 23.058 га.

„Уласнень“ — пише „Курер Варшавські“ — це польські колоністи, які прибули тут за ро-

сійських часів, коли полякам не вільно було купувати землі, які тому брали землю в аренту. Їх уласнення причинилися сильно до скріплення польського елементу на Волині. До того причинилися незмірно військове осадництво“.

Чи Ви вже зложили книжки або латок на купці доброї книжки для наших братів на заході?

Чехи переслідують словаків.

Чехословацький уряд стосує екстермінаційну політику не тільки супроти українців, але й супроти своїх ближчих побратимів словаків. Недавно припинила центральна влада словацький щоденник „Народні Новини“, що виходить у Свати Мартін. Є це новий доказ систематичного гноблення всякої самостійної політичної думки на Словаччині. Пітсбурська умова гарантувала також словакам широку автономію, од-

наче чехи ніколи її не виконали. А тимчасом словацький народ не вирікся своїх прав і безнастанно бореться за свої нац. ідеали. Вже вчорчності, що відбулися недавно в Нірпі з приводу 1000-ліття введення християнської віри на словацькій землі, були одночасно великою національною маніфестацією. Тому чехи влада арештувала багато словацьких діячів і загострила місцеву цензуру.

Економічний огляд.

Українська хроніка.

ТРИНАЦЯТИЛІТТЯ УКРАЇНСЬКОГО КООПЕРАТИВНОГО МОЛОЧАРСТВА.

На ювілей нашого молочарського промислу звернула увагу не тільки українська преса, але теж польська. Появились довші чи коротші згадки про нього також у варшавській пресі. Орган Маслосоюзу „Кооперативне Молочарство“ в числі за жовтень помістив дві статті, присвячені ювілейному святу. Першу п. н. „Тринадцять літ тому“ написав дир. А. Палій (як легко здогадатися з букв А. П.), другу неструджений статистик української кооперації п. Андрій Жук.

У передовиці дир. Палія находимо ось-такі зясування завдань сучасного проводу нашої молочарської організації:

Ми змагаємо до об'єднання всього нашого хліборобства в українських кооперативних молочарнях. Ми стремимо дорогою фахового вишколу і технічного устаткування молочарень до найвищої якості продукції, на рівні з другими народами, що в цьому напрямі придбали найкращі осяги. Ми хочемо дати хліборобові найвищу освіту за його продукт — за набіл, та причинитися до народнього добробуту взагалі. Ось це наші завдання“.

Стаття кінчиться: „Хоч як важка наша діяльність, хоч як люте госп. криза, то задивлені в світі приміри і повні віри в побіду справжніх кооп. засад, йтимемо твердо до наміченої мети“.

Польська хроніка.

КОМПЕНЗАЦІЙНИЙ ДОГОВІР ПОЛЬЩІ З НІМЕЧЧИНОЮ.

На днях покінчилися переговори між Польщею і Німеччиною, які дотичили розширення товарного обміну обох цих держав. Фактично було це продовження хліборобських розмов з весни ц. р.

З уваги на відому трансферову політику Німеччини (строга регламентація девізового обороту) засадничою точкою переговорів був роз-

рахунок. Польщі йшло про те, щоб не зморозити своїх претенсій за вивезені яблук, масло, гуси й інші продукти. І справу наладнано в той спосіб, що польський імпортер за спровадження з Німеччини товари платитиме Поль. Т-ву Компензаційної торгівлі і та виплачуватиме з тих же фондів належність польським експортерам за товари, вивезені до Німеччини.

Але треба заважити, що договір цей дотичить тільки деяких артикулів, які містяться у признаних контингентах. Та не вважаючи на те польська преса признає йому зовсім значіння. „Наше хліборобство — пише Гестор у „Газ. Поль.“ — могтиме льокувати в Німеччині деякі — і дуже підставові — продукти, і тому при всіх застереженнях треба визнати цей договір „практичним“. Дає реальні хоч невеликі можливості. В сьогоднішніх часах треба їх повністю використати“.

ЗМІНИ В ДІЯЛЬНОСТІ „АКЦЕПАЦІЙНОГО БАНКУ“.

Ми вже писали про те, що польський уряд опрацьовує новий план відновлення хліборобів, який має мати значно глибше значіння, ніж уся дотеперішня акція. Зрев'юдована буде теж дотеперішня діяльність Акц. Банку.

Перш-за-все дотеперішні договори при помочі того банку будуть достосовані до кращіших умов нових розпорядків. Відтак і уваги на свого роду примус, якому підлягали муть обі сторони (довжик і віритель) дотримувати угоди, компетенція Банку буде поширена. Як-видно для примусу не передбачено карні санкції, а тільки деякі ригори цивільного характеру. Справність ділення Акц. Банку має бути сильно піднесена, в чому помічні будуть дотеперішні досвіди.

КОНТРОЛЯ ГОСПОДАРКИ КООПЕРАТИВ.

В усіх кооперативах будуть переводити щонайменше раз у рік дуже докладну контрольно-книговодства і загальної господарки. В кооперативах, які не будуть приєднані до правління і розпорядків, дирекція буде пошлана грошевою гривню до 500 зод.

Оказійна продаж — фляски на біблі 0'65, каталіна 1'80, штрукси і бархани за безцін купити у **БЛАВАТНОМУ БАЗАРІ** ГЯЦЕЛЬМАН. — Львів, вулиця Боїмів ч. 12.

ГОСПОДАРСЬКІ НОВИНИ З ОСТАННЬОГО ТИЖНЯ.

Польський уряд займається тепер дуже важким бюджетом, а саме тим, як покрити його великий дефіцит. Плянує він різні заходи до одбуття грошей й ощадності. Виключає у своїх економічних маніпулюваннях грошом — Посвідки для осіб, які стараються про право білих (оборон), мають видавати громадські уряди на спеціальних друках. Таке оголосило тепер міністерство. — Появилась чутка, що Рильнічі Пам'яті будуть об'єднані з Пром.-Торг. Палагами. — Між скірбу повідомлено скарбоні уряди, що мали, мабуть, данину треба віраховувати від доходу підприємства при обчислюванні податку. — До Варшави приїхали відповідники двох великих англійських пром. підприємств і ведуть технічні та фінансові розмови з управою польс. залізниць щодо електрифікації варшавського вузла. — 10 ч. м. почала працювати в Хожові при фабриці Азотових добрив фабрика супертомасини, знаменитого виробника. Виробляють супертомасину з фосфоритів, спроважуваних з Уралю. Це перша така фабрика в Польщі. Дала вона працю 50 робітникам.

Світова хроніка.

ДАЛЬША МАНІПУЛЯЦІЯ ЧИ СПЕКУЛЯЦІЯ? — АНГЛІЙСЬКИЙ ФУНТ І ЙОГО КУРС.

Фінансисти ломлять собі голову над тим, що властиво вплинуло на нову плазмість курсу фунта штерлінгів і то з постійною зниклою тенденцією. Об'єктивні господарські обставини в Англії не можна вважати спричинником того. Отже що: маніпуляція чи наслідки спекуляції біржовиків. Думки є поділені. Дехто каже, що після каїття Рузвельта за помилкою політики цін (підтримання їх) Англія мусить об'єктувати курс фунта, щоб захвати конкурентність після спадку американських цін. Поки ці цінні йшли в гору, девальвація долара не мала більшого впливу на торгівлю В. Британії. Тепер, коли цінні залишені вільній грі подачі і попиту — ситуація змінилась. Інші кажуть, що так спекулянти діляють після заяви Чемберлена, що Англія не зацікавлена в тому, щоб вважати доцільність рухів фунта. З того, що валютний англ. фонд не інтервеніює, збогадується, що уряд є за тим, аби фунт зрівнявся з долларом на старому паритеті.

КРИЗА КАПІТАЛІЗМУ У СВІТЛІ БОЛЬШЕВИЩЬКОГО ДИКТАТОРА.

Журнал „Большевик“ видрукував розмову Сталина з Уельсом. У тій розмові Сталін заявив приблизно так:

Планова господарка в рямцях капіт. устрою є важка до переведення. Капіталісти ніколи не погодяться на повну ліквідацію безробіття, ані на гармонізування продукції з потребами суспільства. Капітал прямує тільки до зисків і кожна спроба загордити йому шлях до зисків мусить скінчитись невдачею. Тому і зусилля Рузвельта (дуже, мовляв, похвальні) є даремні, бо не зовсім. Незаважно регуляція національної господарки, частинне зменшення безробіття і невеличке скорочення захланності капіталу зможе він досягнути. Одне ж погладити інтереси праці і капіталу в капіт. устрою неможливо. Тільки пролетаріат, створивши новий устрій, може це досягнути. Тоді інтелігенція може бути помічна, як тепер у Сов. Союзі.

Капіталізм може частинно вийти з кризи, але на чворахках. Без зруйнування власних гегемонів повного виходу не найде. Зміна сусп.-господарського устрою шляхом реформ і уступок неможлива.

ЕКОНОМІЧНІ АКТУАЛІЇ.

Чехословаччина не хоче бути франц. колонією. Подібно як Польща, так і вона бунтується проти зачинювання франц. ринку. Її намір сльзко в оборотах з Францією сягає 400 м. корон. — Москва має великі клопоти з коштами. До кінця вересня доставили вони лише 32 мід. наміченої госп. пляном кількості. Респесії не помагають. — Фінансові кошти рухуються з можливостями дальшої девальвації долара. Тому можливість признати теж сенс. Рузвельтом. — До Праги приїхав інж. Вінтер, керівник Дипрелестану. В розмові зі співробітником „Прагер Прессе“ ствердив він повну гармонію Дипрелестану і швидко осяйніше використання його електричної енергії.

В. Н. тж.

Нині година 8-ма

у Великім Театрі

„Ганка Ордонівна“

в новім репертуарі.

Сатира!
Гумор!

Нині год. 7-30

Знаменита комедія Г. Г. Дейвіса

Капітальні
типи

„М'якун“

Лекція для літніх жінок — якими бути неповини.

Пільги при сплаті комунальних податків.

Пресова конференція в магістраті.

В суботу 13. ч. м. відбулась в бюрі директора міських фінансів п. Шандровського пресова конференція, на якій президент міста представив найновішу постанову Міської Управи дотично комунальних податків.

Управа вирішила на основі постанови з 2. жовтня 1934 р., яка спирається на арт. 44. закону з 23. червня 1933 (частинна зміна устрою територіального самоврядування Дн. 3. № 35), признати платникам усіх громадських податків й оплат (з виїмком готелевого і від видовищ) спеціальні пільги. А саме йде про сплату залежностей.

Ті пільги поділені на 2 групи, залежно від того, в якому часі залежності будуть заплачені.

В часі від 15. жовтня до 15. листопада 1934. будуть пільги признавані у формі боніфікати у висоті 20 відс. залежностей, яка відноситься до одного з комунальних податків (оплат), а повстала перед 31. грудня 1933 року. Залежність мусить бути в цілості заплачена в касах Міської Управи.

Крім того Управа міста рішила не рахувати кар за проволочку від залежностей всіх громадських податків й оплат, зменшених у наслідок боніфікати, як також від усіх інших виплат, які впадуть безпосередньо до кас Міської Управи на рахунок залежностей в самостійних громадських податках і оплатах. Дотичить це теж залежностей, що повстали після 1. січня 1934, але

тільки тоді, коли будуть заплачені в речинні від 15. до 31. жовтня 1934. При виплатах від 1. листопада 1934. буде Управа міста рахувати кар за проволочку у висоті 6 прц. (у річному відношенні) від законного речиння платності.

Реферуючи цю справу перед журналістами през. Дроновський заапелював до преси, щоб вона представила своїм читачам користь, які випливають з тих пільг. Платники повинні якнайшвидше скористати з постанови Управи міста. Тим вони причиняться теж до поборювання безробіття, бо комунальна влада хоче добути в той спосіб готівку вжити у великій частині на інвестиції, тобто на акцію зменшення числа безробітних.

Важною річю є також те, щоб залежність виплатити якнайшвидше, бо тільки тоді можна буде користати з повних пільг. У другому періоді, як сказано вище, ці пільги є вже менші. Зрештою виростуть теж і технічні труднощі, бо в останніх днях годі буде полегодити всіх платників.

Президент підкреслює, що час тих пільг не буде продовжений й Управа міста після того вичерпає усі передбачені законом засоби, щоб стягнути в дорозі екекуції залежності належності.

Дещо про цю конференцію подамо в черговому числі.

Надзвичайні Загальні Збори „Сокола Батька“.

Епілог інциденту на останньому Сокольському Здвигі.

В неділю 14. ч. м. у домі Сокола-Батька у Львові, відбулись Надзвичайні Загальні Збори тої організації, скликані виключно у зв'язку з відмовою послуху частинною управлінням на III. Краєвому Здвизі СБ. у дні 1. липня ч. р.

Явилися делегати з 47 краєвих гнізд, 87 т. зв. фізичних членів, 22 гості і 17 представників української преси.

Головуючий весь час на Зборах голова СБ. інж. Хроноват, відкрив Збори такою короткою промовою, в якій відразу підкреслив вагу тих сходів:

ПРОМОВА ГОЛОВИ С. Б.

„Нинішні Надзвичайні Загальні Збори „Сокола-Батька“ спричинені надзвичайною подією, яка потрясла Товариством до основ. Крім ударів, які приходять на Сокольство ззовні, завдали Т-ву удар, глибоку рану, на жаль такі власні члени. Жалюгідна подія, яка сталася на площі Сокола-Батька в часі краєвого здвигу Сокольства з нагоди 40-літнього ювілею, створила в нашій організації відносини, серед яких дальше працювати важко. Тому ціллю цих Загальних Зборів прояснити ту ситуацію. Нинішні Надзвичайні Загальні Збори були заподіжані комунікатом Старшини зраз після Здвигу. Те саме зробила Старшина на пресовій конференції, що відбулась у справі інциденту на здвигі. Минуло вже поверх три місяці від прикрої події, отже було досить часу на те, щоб прохолодило уми. Тому можна вже нині спокійно призадуматись над причинами і наслідками тої сумної події, та передусім над дальшою долею 40-літнього Сокольського організації.“

З теперішньої ситуації бачить Старшина тільки два виходи: або Загальні Збори приймуть до переконання, що виною залягання Сокольської дисципліни є Старшина, — тоді геть з такою Старшиною, а тоді бунтуватись вільно всім і все, або зачинили поодинокі незалежні Соколи, тоді Загальні Збори приймуть відповідну постанову щодо тих Соколів. Третього виходу тут нема. Тому Старшина зголошує зречення своїх мандатів.

ТІ, ЩО ВІДІЙШЛИ...

Крім вищезгаданого удару потерпіла Сокольська організація в ювілейному році ще інші важкі удари, в цьому випадку вже від Сокольства незалежні. Нанесла їх передусім смерть, забираючи зпоміж живих багатьох заслужених для Сокольської ідеї поборників:

1) 8. IX. ч. відійшов на вічний відпочинок почесний член Т-ва, б. заступник голови СБ. та голова Збюкового Комітету викупна Укра-

їнського Городу — побр. Страхій де Остоє Стеблещкий. Неблизько поклав великі заслуги для справи викупна Українського Городу, якою з молодечою енергією займався буквально до останніх днів свого поважного віку. 2) 4. VII. ч. р., отже безпосередньо після Здвигу, помер Кирило Станіслав Лаврів, довголітній член Старшини і хорунжий СБ. і 3) 25. IV. ч. р. помер Іван Володимир Кізілик, б. член Старшини СБ. і секретар Комітету викупна Українського Городу.

На поклик голови присутні ашанували пам'ять названих заслужених Соколів 1-хвилинною мовчанкою, стоячи на „позір“.

„МОМЕНТ НАДЗВИЧАЙНОЇ ВАГИ“.

Ствердивши, що Заг. Збори скликані формально і є правосильні, голова привітав присутніх гостей і представників преси, представників гнізд та поодиноких членів. „Надійшов момент — закінчив він свою промову — для Сокольства надзвичайної ваги, тому вважав пошити всякі пристраси на боці і мейти на серці виключно добро українського Сокольства“.

ЗВІТИ.

Після відчитання протоколу з останніх Загальних Зборів С.Б. з дня 22. 4. ч. р., який Загальні Збори прийняли без спротиву, голова відчитав привітну телеграму з Праги голови українського Сокольства з закордону побр. Цісаря.

З черги побр. Благітка відчитав звіт з III. Краєвого Здвигу. Найважливіша його частина, що торкалась відомого інциденту, а саме злочасної справи оркестри, відома вже зі звіту на згаданий пресовій конференції. Справу оркестри реферував був на старшині детально музичний референт п. Ярославенко, який знаменито знав тодішній стан усіх львівських українських оркестр. Справу Старшина розглядає детально і своє рішення (залягати оркестру трамваєвників) прийняв після докладного обміркування.

Справоздавець жаліється кількакратно, що організація III. Краєвого Сок. Здвигу не найшла належного відгуку у краєвих гніздах, які ані матеріальною допомогою, ані організаційною підготовкою та взагалі краєві гнізда своїм зацікавленням не підтримали у відповідний спосіб старшини львівської централі. Всеж, розбіжно малу участь поборників із краю на Здвизі треба пояснити головню відмовою залізничних зинжок. — У звіті кається теж подрібно про відкриття пропалатної таблички у брамі будинку „Дністра“, святочні сходина та всі інші момен-

ВЖЕ відійшли до Галицького Мазану Новин, Галицька 15. найкращі матеріали на сезон осінній зинжовий — по цінах найнижчих.

З друкарні Вид. Спілки Ділоу. Львів, Ринок-10